

ряд завдань, актуальних для фахівців, що працюють в системі дошкільної освіти.

По-перше, це додаткова інформація, якої немає в друкованому виданні.

По-друге, це різноманітний ілюстративний матеріал, як статичний, так і динамічний (анімації, відеоматеріали).

По-третє, в інформаційному суспільстві мережеві електронні ресурси – це найбільш демократичний спосіб поширення нових методичних ідей і нових дидактичних посібників, доступний методистам та педагогам незалежно від місця їх проживання і рівня доходу [4].

Тому, можна зробити висновок що використання Інтернет-ресурсів дозволяє зробити освітній процес для учнів видовищним та комфортним. Інформаційно-методична підтримка у вигляді електронних ресурсів може бути використана під час підготовки педагога до занять, наприклад, для вивчення нових методик. А пошукові системи мережі Інтернет надають педагогам можливість знайти практично будь-який матеріал з питань розвитку та навчання і будь-які фотографії та ілюстрації для занять.

Список використаних джерел

1. Використання ІКТ при організації освітньої діяльності. 2021. URL: <https://oldgarrage.ru/uk/sovместnaya-igrovaya-deyatelnost-s-detmi-s-primeneniem-ikt-.html>.
2. Оновлення змісту дошкільної освіти шляхом використання ІКТ у роботі з дошкільниками. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/onovlenna-zmistu-doskilnoi-osviti-slahom-vikoristanna-ikt-u-roboti-z-doskilnikami-205493.html>
3. Особливості використання комп'ютерних технологій у розвитку школярів. 2017. URL: <https://uchika.in.ua/mironivseka-zagalenoosvitnya-shkola-i-ii-st-vchitele-pochatkov.html?page=4>
4. Брескіна Л. В. Професійна підготовка майбутніх вчителів інформатики на основі сучасних мережевих інформаційних технологій. 2003. URL: <http://www.enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/16016>.

Людмила Стьопик

СТАНОВЛЕННЯ КЛАСИЧНОГО ТИПУ СКРИПКОВОГО ЕТЮДУ

Розвиток класичного типу скрипкового етюду багато в чому був обумовлений становленням напряму класицизму у французькій музичній культурі, яка чинила величезний вплив на музичне життя всієї Європи, а також інтересом до музичної педагогіки, яку викликала діяльність Паризької консерваторії. Педагоги й найвизначніші музиканти того часу

створили основні методичні праці з багатьох музичних спеціальностей, в т.ч. і «*Methode du Violon*» П. Байо, П. Роде. Р. Крейцера (1802).

Напряма на виховання художника-інтерпретатора з великими музичними горизонтами, і, одночасно, з яскравим індивідуальним стилем виконання, призводить на рубежі XVIII–XIX століть до перегляду педагогічних поглядів на розвиток виконавської техніки скрипаля.

Велику участь у їх формуванні прийняв Рудольф Крейцер (1766–1831). Він прославився як видатний соліст, оркестрант і диригент. Пройшов всі щаблі на шляху до досягнення видатної майстерності. Як ніхто інший, знаючи особливості професії музиканта, він створив в 1796 році «42 *Etude ou Caprice*». У них знайшли відображення і характерні риси виконавського стилю самого Крейцера. В етюдах відображаються і відмінні риси виконавського стилю гри самого автора. Це етюди на комбіновані штрихи (№ 15 та ін.), протяжне легато і деташе, часті зміни позицій (№ 9, № 40 та ін.), зміна струн (№ 14 та ін.), подвійні ноти. Таким чином, в абсолютно в усіх основоположних виконавських прийомах, на формування яких спрямовані етюди Крейцера, від скрипаля потрібен повний скоординований комплекс рухів правої і лівої руки, на що і спрямований весь збірник творів.

Відповідно до змісту, ми можемо розділити цикл на 4 групи етюдів, заснованих на різних видах техніки. Перша група етюдів (№ 1–16) призначена в основному вихованню таких штрихів, як деташе, легато, стаккато, мартле. Друга група (№ 17–28) спрямована на зміцнення техніки лівої руки, розвиток мелізматика. Третя група етюдів (№ 29–37) присвячена переважно виконання подвійних нот. У решті етюдах, які складають четверту групу, комбінуються на більш високому виконавському і художньому рівні різні види раніше опанованих технік гри. У цих етюдах досягається максимальне наближення до того, що прийнято вважати естетичним еталоном гри на ній.

Етюди більшою мірою представлені як вправи, в яких мелодійні і технічні елементи піддаються скрупульозній розробки, в основі якої лежить логічно вибудоване розвиток тематизму, фактури і виконавських прийомів.

Інша відмінна риса «*Etude ou Caprice*» – це перспектива розвитку віртуозних штрихів і технік. Цілісний зміст етюдів розкриває самі різнобічні і всеосяжні можливості вивчення і розвитку різних штрихових і ритмічних комбінацій. Саме це і довів А. Ямпольський, створивши варіанти деяких з етюдів.

«24 *caprices en forme d'Etudes*» П'єра Роде (1774–1830), були створені у 1813 році. Від свого вчителя Дж. Б. Віотті, П. Роде прийняв схильність до віртуозності, натхненно-спокійний і в той же час урочисто-піднесений характер музичної тканини. Каприси Роде першочергово

орієнтовані на розвиток техніки правої руки. З цього випливає їх завантаженість різноманітними маркованими штрихами. Так само в етюдах розкривається проблематика лівої руки – передбачається вільне пересування руки по грифу в рамках семи позицій. Весь цикл об'єднаний внутрішньою єдністю задуму. У «24 caprices en forme d'Etudes» композитор використовує всі 24 тональності, що має високу дидактичну значимість і художню цінність. Розвиваються базові штрихи – деташе, легато, мартле, спікато, стакато. Роде не зосереджується на становленні виключно техніки подвійних нот, але широко застосовує «розкладені» подвійні ноти, що передбачає розвиток навички групового розташування пальців. У каприс з великою кількістю ключових знаків проблема зміцнення пальців стоїть на одному рівні з навиком точного інтонування, з цією метою застосовуються «розтяжки», послідовності подвійних нот. У циклі автором широко використовується тричастинна (№ 5) і контрастно-складова форми.

Перед етюдами стоїть завдання паралельного розвитку віртуозності і артистизму скрипаля. Комплексний підхід дозволяє домагатися м'якості і граціозності звучання, в поєднанні контрастних технік. Також використовується позапозиційний рух – особлива знахідка Венявського – глісандо 4-м пальцем, своїм колоритом збагачує звукову палітру скрипаля. Найчастіше використовуються нетрадиційні аплікатурні варіанти, коли струна Мі виявляється басом акорду, що вимагає особливого положення лівої руки і високої уваги до інтонування і координації рухів лівої і правої рук.

Таким чином, вивчення етюдів П. Роде, як і етюдів Р. Крейцера, сприяє вихованню основних елементів виконавської навички скрипаля: «чистоти рухів», ідеально точному озвучення техніки, інтонаційної стійкості, повноті виразного звучання скрипки. Одночасно, відмінністю від етюдів Крейцера є чітке переважання художнього змісту, що створює умови для об'єднання музичного та рухового розвитку скрипаля.

Список використаних джерел

1. Ауер Л. С. Моя школа гри на скрипці. Москва: Музика, 1965. 272 с.
2. Гінзбург Л. С. Про роботу над музичним твором. Москва: Музика, 1968. 112 с.
3. Роде П. 24 каприса в формі етюдів для скрипки. Москва : Держ. муз. тов., 1959, 51 с.
4. Третяченко В. Ф. Становлення та розвиток інструктивно-художніх творів для скрипки (етюдів і каприсів) : дис. ... канд. мистецтвознавства. Красноярск, 2001. 235 с.